

ÅRSREDOVISNING

2011-01-01 - 2011-12-31

för

Föreningen Läsrörelsen

Org.nr. 802408-4033

VERKSAMHETBERÄTTELSE

Föreningen Läsrörelsen 1/1 – 31/12 2011

Den ideella föreningen Läsrörelsen (nedan kallad föreningen) bildades i februari 1999. En första styrelse valdes på tre år vid ordinarie föreningsmöte i april 1999. Från och med ordinarie föreningsmöte 2002 väljs styrelsen på ett år.

Under verksamhetsåret 2011 har styrelsen bestått av: Ordförande **Elisabet Reslegård** och ledamöterna; redaktör **Barbro von Schoenberg**, sekreterare i styrelsen, litteraturpedagog **Susanna Ekström**, f.d. bibliotekskonsulent **Siv Hågård**, författare och litteraturkritiker **Göran Hägg**, f.d. kanslichef **Lars-Erik Klason**, redaktör **Marianne von Baumgarten-Lindberg** och författare **Ulf Stark**.

Föreningen har under år 2011 haft 7 protokollförda styrelsemöten och ett antal arbetsmöten.

Bengt Westerberg är sedan föreningsmötet 2003 föreningens hedersordförande.

Två hedersmedlemmar utsågs vid starten av Läsrörelsen år 2000:

Nr. 1 Författaren **Astrid Lindgren** för att hon "lärt otaliga barn i Sverige och otaliga barn i världen att läsa och att uppskatta böcker".

Nr. 2 Skådespelaren **Lars Göran Carlson** för det världsrekord i högläsning som han satte under Bok & Bibliotek 2000, när han läste högt ur Strindbergs verk i 25 timmar.

Det ombildade Läsrådet träffades i november. Detta presenteras under verksamheten 2011.

Medlemsavgiften för år 2011 var 200 kronor.

Antalet föreningsmedlemmar var under året 21.

En anställd, Maja Höglund, har funnits på deltid på föreningens kansli.

Det övergripande arbetet för Föreningen Läsrörelsen har under året sköts av Elisabet Reslegård, ordförande och tidigare kampanjledare för Läsrörelsen.

FÖRENINGENS MOTTO: GE DINA BARN ETT SPRÅK

Föreningens första kampanj kallades även den Läsrörelsen och tog som sitt motto våren 2000 *Ge dina barn ett språk*, som nu är föreningens motto.

Bakgrunden till mottot *Ge dina barn ett språk* var den kraftiga minskningen av småbarnsföräldrars läsning för sina barn under många år. När den s.k. Barnbarometern hösten 2001 redovisade sin vartannat år återkommande mätning hade siffrorna för första gången på 15 år vänt. Det genomsnittliga läsandet bland småbarnsföräldrar hade gått från 67 % till 70 % och bland korttidsutbildade föräldrar hade antalet gått från 52 % till 65 %, vilket i den senare gruppen var ett trendbrott.

24/11
GTH
JUL SE SH
EE
201
2

Vid den mätning som publicerades hösten 2003 hade siffrorna generellt gått upp till 74 % och bland korttidsutbildade hade det stigit till 73 %. D.v.s. andelen småbarnsföräldrar som läser för sina barn hade ökat med totalt 7 % på fyra år och andelen korttidsutbildade föräldrar som läste för sina småbarn hade under samma period ökat med 21 % (denna del av mätningen 2003 var inte statistiskt säkerställd p. g. a. att antalet korttidsutbildade har sjunkit i samhället). Den mätning som publicerades under hösten 2005 – som var den sista som gjordes – visade samma tendenser som mätningarna 2001 och 2003, dvs. generellt låg siffran kvar på 74 %. Utom i gruppen högutbildade småbarnsföräldrar där läsningen för barnen hade sjunkit med 11 %, från 83 % till 74 %.

Föreningen Läsrörelsen och den andra kampanjen Lär för livet

Den ideella Föreningen Läsrörelsens andra landsomfattande kampanj kallad *Lär för livet*, invigdes på Bok & Biblioteksmässan i Göteborg i september 2002. Kampanjen fortsatte t.o.m. 2005 och även i viss mån under 2006. *Lär för livet* handlade om lärandets olika aspekter. Nyckelordet var nyfikenhet.

VERKSAMHET UNDER ÅR 2011

Föreningen Läsrörelsen har fortsatt att bedriva verksamhet efter att de två inledande kampanjerna var avslutade. Verksamheten drivs både i projektform och allmänt kring läsfrämjande under mottot *Ge dina barn ett språk*.

L Ä S R Å D E T

Det ombildade Läsrådet träffades i ett 24 timmarspass den 25 och 26 november på Gällöfsta Konferens och herrgård. Läsrådet kommer att träffas en till två gånger per år och belysa centrala frågor för Läsrörelsen

L Ä S R Å D E T S M E D L E M M A R

Peter Alsbjer, länsbibliotekarie Örebro-Västmanland
Jonas Anderson, konsult, Senior Adviser Göteborgs stad
Lena Andersson, författare
Bengt Berg, författare, riksdagsledamot (V)
Stina Berge, artist, korsordsmakare
Olof Buckard, satiriker, kulturjournalist, predikant
Anders Carlberg, grundare av Fryshuset
Anna Cokorilo, konsult i kulturfrågor
René Diaz, författare
Lena Kjersén-Edman, bibliotekarie, litteraturvetare
Börje Ehrstrand, rektor Rinkebyskolan
Solweig Eklund, konsult, vice ordförande stiftelsen Sveriges Allmänna

29K

GH

ML US SE CR
SAJ
3 BW

Folkskollärareförening

Rolf Eriksson, konsult i kommunikation

Ingemar Fasth, producent Internationell författarscen Kulturhuset

Pia Forsgren, teaterchef, konstnärlig ledare Judiska Teatern

Johan Furenborn, projektledare Andra chansen Uppsala

Ulla Föhrer, leg. logoped, MD h. c

Madeleine Grive, chefredaktör tidskriften 10Tal

AnnBritt Grünwald, skribent

Peter Gustavsson, kulturpolitiskt ansvarig ABF-Förbundet

Tuomo Haapala, kompositör, musiker, regissör

Christer Hermansson, kulturchef Strängnäs kommun

Elsie Johansson, författare

Anders Johnsson, skriftställare

Ulrika Kindvall Wäreus, Marketing Manager, projektledare Svenska McDonald's

Susin Lindblom, förbundsdirektör Dramatikerförbundet

Gunilla Lundgren, författare

Torbjörn Lundgren, författare

Behrang Miri, artist, journalist, chef Rum för Barn Kulturhuset,

Mats Myrberg, professor i specialpedagogik Stockholms universitet,

Björn Ranelid, författare

Inger Sandberg, författare

Gunilla Sandin, programchef Bok & Bibliotek

Marianne Steinsaphir, redaktör Ordfront magasin

Dilsa Deminbag-Sten, författare, journalist, verksamhetsansvarig Berättarministeriet

Rosario Ali Taikon, verksamhetschef É Romani Glinda

Lillemor Torstensson, redaktör, informatör Svenska Barnboksinstitutet

Svante Törngren, copywriter

Johan Unenge, författare, kulturministerns förste läsambassadör

Läsrörelsens styrelse och hedersordförande ingår även i Läsrådet.

OLIKA PUNKTER SOM TOGS UPP DEN 25 OCH 26 NOVEMBER

Läsrörelsens bakgrund belystes av *Elisabet Reslegård*, ordförande Läsrörelsen och *Siv Hågård*, tidigare ordförande.

Att arbeta på en ny arena – Bok Happy Meal presenterades av *Elisabet Reslegård*, *Ulrika Kindvall Wäreus*, Marketing Manager och projektledare McDonald's, *Marianne von Baumgarten-Lindberg*, barnboksexpert och styrelsemedlem i Läsrörelsen och *Inger Sandberg*, författare

Att klara det omöjliga, Läsrörelsens projekt i samarbete med Dyslexifonden som startade med 40 djupintervjuer med vuxna med svåra läs- och skrivsvårigheter och som resulterade i två böcker presenterades. Detta gjordes av *Ulla Föhrer*, leg. logoped och MD h. c som tillsammans med *Eva Magnusson*, leg. logoped, FD i lingvistik stått för utformning och genomförande av projektet och var författare till de bägge böckerna (finns beskrivet i årsberättelsen för 2010).

Barn och ungas läsning och skolbibliotekens roll diskuterades av *Siv Hågård*, *Lena Kjersén-Edman*, bibliotekarie och litteraturvetare och *Gunilla Lundgren*, författare.

Mellan berg och dal, ett inlägg av *Behrang Miri*, artist, journalist och ny chef rör Rum för Barn på Kulturhuset.

Retorik i tiden föreläste *Göran Hägg* om, docent i litteraturvetenskap, författare och styrelsemedlem i Läsrörelsen.

LEK JU US SE
CK SH
GTI 4

BERÄTTA, LEKA, LÄSA, en redogörelse om pilotprojektet om närläsning i förskolan för barn upp till 3 år som genomförts i Strängnäs och nu projekteras för alla 22 kommuner i Örebro och Västmanlands län. Presentationen gjordes av *Elisabet Reslegård*, *Susanna Ekström*, universitetsadjunkt, litteraturpedagog och styrelsemedlem i Läsrörelsen, *Marianne von Baumgarten-Lindberg*, *Christer Hermansson*, kultur- och bibliotekschef i Strängnäs (skriftligt p.g.a. förhinder) och *Peter Alsbjer*, länsbibliotekarie för Regionbibliotek Örebro/Västmanland.

Författarmöten, erfarenheter förmedlades av *Siv Hågård*, *Lillemor Torstensson*, redaktör och informatör Svenska Barnboksinstitutet, *Madeleine Grive*, chefredaktör för tidskriften 10Tal och *Bengt Berg*, författare och riksdagsledamot (V).

ARENAN McDONALD'S

Hösten 1998 inledde Föreningen Läsrörelsen, Svenska McDonald's och Munkedals pappersbruk diskussioner om hur vi gemensamt skulle stimulera barns läsande. Detta resulterade drygt **två år senare i att 1,2 miljoner** barn- och ungdomsböcker ingick i Happy Meal och en annan måltid på McDonald's alla restauranger under fyra veckor i januari och februari 2001. **En av böckerna var Lennart Hellsings och Poul Ströyers ABC**. Denna insats för att öka barns läsande var en i den långa rad av läsfrämjande aktiviteter som Läsrörelsen drog igång.

Detta följdes av ytterligare två kampanjperioder med vardera en miljon CD ROM-spel kring lärande och lek för barn, under 2002 och 2003. Sedan 2004 har barn- och bilderböcker funnits i Happy Meal under en månad varje höst.

För andra året i rad släpptes 2011 ett nordiskt Bok Happy Meal med 1,8 miljoner böcker som – tack vare alla författare, illustratörer, översättare och bokförlag – nådde barn över hela Norden under fyra veckor i oktober och november. Böckerna var av författare och illustratörer från Sverige, Danmark, Finland och Norge och var översatta till respektive lands språk.

Böckerna har under alla år valts av barnboksexperten Marianne von Baumgarten-Lindberg som sitter i Läsrörelsens styrelse.

I det administrativa arbetet med det Nordiskt Bok Happy Meal har sedan 2010 även Barbro von Schoenberg, sekreterare i Läsrörelsens styrelse, deltagit.

Projektledare från Läsrörelsen är föreningens ordförande Elisabet Reslegård.

Läsrörelsen och McDonald's vann 2003 Kultur och Näringslivs pris för *Bästa samarbete Kultur och Näringsliv*.

Bok Happy Meal firade under 2011 10 års-jubileum och passerade samtidigt en upplaga sedan starten på över 9 miljoner barn- och bilderböcker av hög kvalitet. Totalt har 62 titlar av 60 upphovsmän ingått.

I denna årsredovisning presenteras samtliga titlar som ingått.

24K JH VS SE
SH PB
GH 5

TITLAR I BOK HAPPY MEAL 2001-2011

2011 (1,8 miljoner böcker)

Böckerna fanns för andra gången på alla McDonald's restauranger i hela Norden.

ORIGINALBOK PÅ SVENSKA: **Här dansar Herr Gurka** av Lennart Hellsing och Poul Ströyer. Rabén & Sjögren.

PÅ DANSKA: **Hr. Agurk danser tango.** Till danska; Susanne Vebel. Rabén & Sjögren.

PÅ NORSKA: **Her danser herr Agurk.** Till norska; Espen Hagerup. Rabén & Sjögren.

PÅ FINSKA: **Tässä tanssii herra Kurkku.** Till finska; Juhani Lindholm. Rabén & Sjögren.

ORIGINALBOK PÅ SVENSKA: **En Blommas Liv** av Stefan Casta och Sara Lundberg. Bokförlaget Opal.

PÅ DANSKA: **Et blomsterliv.** Översättning Susanne Vebel. Bokförlaget Opal.

PÅ NORSKA: **En blomsts liv.** Översättning Cecilie Winger, MNO. Bokförlaget Opal.

PÅ FINSKA: **Kukan elämä.** Översättning Jaana Nikula. Bokförlaget Opal.

ORIGINALBOK PÅ DANSKA: **En tur med hunden** av Bente Olesen Nyström. Gyldendal.

PÅ SVENSKA: **En tur med hunden.** Översättning Joel Nordqvist. Gyldendal.

PÅ NORSKA: **En tur med hunden.** Översättning Cecilie Winger, MNO. Gyldendal.

PÅ FINSKA: **Koiran kanssa kävelyllä.** Översättning Outi Menna. Gyldendal.

ORIGINALBOK PÅ DANSKA: **Vitello vil have en far** av Kim Fupz Aakeson och Niels Bo Bojesen. Gyldendal.

PÅ SVENSKA: **Vitello hittar en pappa.** Översättning Lena W Henrikson. Berghs förlag.

PÅ NORSKA: **Vitello finner en far.** Översättning Cecilie Winger, MNO. Gyldendal.

PÅ FINSKA: **Vitello löytää isän.** Översättning Outi Menna. Gyldendal.

ORIGINALBOK PÅ NORSKA: **Malvin i den ville naturen** av Kari Grossmann. Gyldendal Norsk Forlag.

PÅ SVENSKA: **Malvin i den vilda naturen.** Översättning Sofia Lindelöf. Gyldendal Norsk Forlag.

PÅ DANSKA: **Malvin i den vilde natur.** Översättning Susanne Vebel. Gyldendal Norsk Forlag.

PÅ FINSKA: **Malvin villissä luonnossa.** Översättning Outi Menna. Gyldendal Norsk Forlag.

ORIGINALBOK PÅ SVENSKA: **Vinter i Mumindalen*** av Tove Jansson. Alfabeta Bokförlag.

PÅ FINSKA: **Muumilaakson Talvi.** Översättning Laila Järvinen. WSOY.

PÅ DANSKA: **Vinter i Mumidalen.** Översättning Marie Svendsen. Forlaget Carlsen.

PÅ NORSKA: **Vinter I Mummidalen.** Översättning Gunnel Malmström. Aschehoug & co.

ORIGINALBOK PÅ SVENSKA: **Skrot-Nisse** av Jan Lööf. BonnierCarlsen.

PÅ DANSKA: **Søren Skrot.** Översättning Jens Peder Agger. Forlaget Carlsen.

PÅ NORSKA: **Skrotnisse.** Översättning Cecilie Winger, MNO. BonnierCarlsen

PÅ FINSKA: **Romu-Roopen höyrylaiva.** Översättning Pirkko Talvio-Jaatinen. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

ORIGINALBOK PÅ SVENSKA: **Pippi och Starke Adolf och andra serier*** av Astrid Lindgren och Ingrid Vang Nyman. Rabén & Sjögren

Handwritten notes:
druK M JS SE
æ SH 30/5
G+1 6

PÅ DANSKA: **Pippi og Staerke Adolf og andre tegneserier.** Översättning Kina Bodenhoff. Gyldendal.

PÅ NORSKA: **Pippi og Sterke Adolf og andre serier.** Nyöversättning Espen Hagerup.

PÅ FINSKA: **Peppi ja Vahva Adolf ja muita sarjakuvia.** Översättning Anna Kervinen och Laila Järvinen. WSOY.

*Specialutgåva.

2010 (1,7 miljoner böcker)

Böckerna fanns för första gången på alla McDonald's restauranger i hela Norden.

ORIGINALBOK PÅ SVENSKA: **Sagoresan – från Junibacken till Nangilima** av Astrid Lindgren och Marit Törnvist. Utgeverij Hoogland & Van Klaveren

PÅ DANSKA: **Eventyrrejsen – fra Junibakken til Nangilima.** Översättning Kina Bodenhoff. Gyldendal.

PÅ NORSKA: **Eventyrreisen – fra Junibakken til Nangilima.** Översättning Agnes-Margrethe Bjorvand. Cappelen Damm

PÅ FINSKA: **Satumatka – kesäkummusta Nangilimaan.** Översättning Jaana Nikula. Utgeverij Hoogland & Van Klaveren.

ORIGINALBOK PÅ SVENSKA: **Ta fast Fabian** av Jan Lööf. Bonnier Carlsen

PÅ DANSKA: **Fang Fabian!** Översättning Camilla Schierbeck. Carlsen.

PÅ NORSKA: **Fang Fabian!** Översättning Tor Åge Bringsværd. Bonnier Carlsen.

PÅ FINSKA: **Oskarin karkumatka.** Översättning Jaana Nikula. Bonnier Carlsen.

ORIGINALBOK PÅ SVENSKA: **Mamma Mu får ett sår** av Jujja Wieslander och Sven Nordqvist. Natur & Kultur.

PÅ DANSKA: **Mor Muh får et sår.** Översättning Kina Bodenhoff. Gyldendal.

PÅ NORSKA: **Mamma Mo faller og slår seg.** Översättning Tor Fretheim. Cappelen Damm.

PÅ FINSKA: **Lehmä saa lasstarin.** Översättning Pirjo Santonen. Mäkelä.

ORIGINALBOK PÅ DANSKA: **Vitello får en klam kæreste** av Kim Fupz Aakeson och Niels Bo Bojesen. Gyldendal

PÅ SVENSKA: **Vitello får en puss.** Översättning Lena W Henrikson. Berghs.

PÅ NORSKA: **Vitello får et kyss.** Översättning Cecilie Winger. Cappelen Damm.

PÅ FINSKA: **Vitello ja ällöttäva tyttöystävä.** Översättning Outi Menna. Gyldendal.

ORIGINALBOK PÅ FINSKA: **Hilma ja täydellinen lemmikki** av Timo Parvela och Kristiina Louhi. WSOY/Werner Söderström.

PÅ SVENSKA: **Hilma får ett eget djur.** Översättning Janina Orlov. WSOY/Werner Söderström.

PÅ DANSKA: **Hilma og det perfekte kæledyr.** Översättning Siri Nordborg Møller. WSOY/Werner Söderström.

PÅ NORSKA: **Hilma og det perfekte kjæledyret.** Översättning Tor Tveite. WSOY/Werner Söderström.

ORIGINALBOK PÅ NORSKA: **Superpappa og Pelé** av Annette Saugestad Helland. Cappelen Damm.

PÅ SVENSKA: **Stålpappan och Pelé.** Översättning Sofia Lindelöf. Cappelen Damm.

PÅ DANSKA: **Superfar og Pelé.** Översättning Susanne Vebel. Cappelen Damm.

Handwritten notes and signatures: "JH VS SE", "SA", "2010", "7", "GTH".

*PÅ FINSKA: **Superisä ja Pelé.** Översättning Outi Menna. Cappelen Damm.*

*ORIGINALBOK PÅ SVENSKA: **ABC – den sagolika resan** av Ulf Stark och Lilian Brøgger. Redaktör; Marianne von Baumgarten-Lindberg. Föreningen Läsrörelsen. Den nyskrivna boken ABC - Den sagolika resan hade bokstavsverser på de fyra språken på varje sida.*

*PÅ DANSKA: **ABC – den eventyrlige rejse.** Till danska; Susanne Vebel. Föreningen Läsrörelsen.*

*PÅ NORSKA: **ABC – den eventyrlige reisen.** Till norska; Espen Hagerup. Föreningen Läsrörelsen.*

*PÅ FINSKA: **ABC – satumainen matka** Till finska; Jukka Parkkinen. Föreningen Läsrörelsen.*

*ORIGINALBOK PÅ SVENSKA: **Lilla Anna reser till Landet mittemot** av Inger och Lasse Sandberg. Tre Sandberg AB*

*PÅ DANSKA: **Lille Anna rejser til landet Ligemodsat.** Översättning Arne Herløv Petersen. Tre Sandberg AB.*

*PÅ NORSKA: **Vesle Anna reiser til landet Midtimot.** Översättning Beate Audum. Tre Sandberg AB.*

*PÅ FINSKA: **Pikku Anna matkustaa Ylösalaisinmaahan.** Översättning Jaana Nikula. Tre Sandberg AB.*

2009 (920 00 böcker)

***Ägget** av Lennart Hellsing och Fibben Hald. Rabén & Sjögren*

***Hurrraa!! Alla barns rätt** av Pernilla Stalfelt. Redaktör: Marianne von Baumgarten-Lindberg. En specialskriven bok om Barnkonventionen 20 år. Föreningen Läsrörelsen.*

***Kan du vissla Johanna** av Ulf Stark och Anna Höglund. BonnierCarlsen.*

***Mulle Mecks Biltvätt** av George Johansson och Jens Ahlbom. Natur & Kultur.*

***I Skymningslandet** av Astrid Lindgren och Marit Törnqvist. Rabén & Sjögren.*

***Rakel och Kapten Snorfinger** av Martin Widmark och Britt Sternehäll. BonnierCarlsen.*

***Spinkis och Katta** av Lasse Anrell och Mati Lepp. BonnierCarlsen.*

***Sifferboken** av Jan Lööf. BonnierCarlsen.*

2008 (900 000 böcker)

***ABC-resan** av Elsa Beskow. BonnierCarlsen.*

***En stjärna vid namn Ajax** av Ulf Stark och Stina Wirsén. BonnierCarlsen.*

***Den flygande trumman** av Lennart Hellsing och Poul Ströyer. Rabén & Sjögren.*

***Tutu och Tant Kotla** av Gunna Grähs. Alfabetabokförlag.*

***Castor syr** av Lars Klinting. Alfabetabokförlag.*

***Tummen tittar på natten** av Inger och Lasse Sandberg. Tre Sandberg AB.*

***Ludde och telefonen** av Ulf Löfgren. Bokförlaget Opal.*

***Så gör prinsessor** av Per Gustavsson. Natur & Kultur.*

***Mamma Mu åker rutschkana – tvåspråkig: svenska/persiska –** av Jujja och Thomas Wieslander och Sven Nordqvist. Översättning Nasser Sina. Natur & Kultur och Apec Förlag AB.*

2007 (900 000 böcker)

***Boken om Bagar Bengtsson** av Lennart Hellsing och Poul Ströyer. Rabén & Sjögren.*

***Mulle Mecks första bok: Snickra** av George Johansson och Jens Ahlbom. Natur & Kultur.*

***ABC-boken** av Jan Lööf. BonnierCarlsen.*

***Tummens resa** av Inger och Lasse Sandberg. Tre Sandberg AB.*

Handwritten notes:
JL VS SE
SH
29K 8 9H

Nasse hittar en stol av Sven Nordqvist. Bokförlaget Opal.

Min skattkammare, en specialutgåva med en samling av sagor, verser och sånger av Marit Törnqvist, Jan Lööf, Bröderna Grimm, Lennart Hellsing, Poul Ströyer, Charlotte Ramel, Sven Nordqvist, Anna Höglund, Ingela P Arrhenius, Jujja och Thomas Wieslander. Natur & Kultur.

Hemliga kompisar av Helena Bross och Christel Rönns. BonnierCarlsen.

Fullt med flugor i klassen av Ulf Stark och Mati Lepp. BonnierCarlsen.

Pippi flyttar in – tvåspråkig: svenska/somaliska – av Astrid Lindgren och Ingrid Vang Nyman. Översättning Faduma Warsame Halane. Rabén & Sjögren och Läsrörelsen.

2006 (500 000 böcker)

Morfar är sjörövare av Jan Lööf. BonnierCarlsen.

Kråke i skogen av Marie Bosson Rydell och Jessica Lindholm. Gleerups Utbildning.

Tummens mamma slutar röka av Inger och Lasse Sandberg. Tre Sandberg AB.

Billy i skolan av Birgitta Stenberg och Mati Lepp. BonnierCarlsen.

Lilla Anna och de magiska fröna – tvåspråkig: svenska/arabiska – av Inger och Lasse Sandberg. Översättning Ibrahim Abdulmalik. Tre Sandberg AB och Dar Al Muna.

2005 (600 000 böcker)

Var är Långa Farbrorns hatt? av Inger och Lasse Sandberg. Rabén & Sjögren.

Den fula ankungen av H C Andersen och Anna Friberger. BonnierCarlsen.

Husdjur av Anna Hjalmarsson och Ylva Brännlund. Gleerups Utbildning.

Pelles ficklampa av Jan Lööf. BonnierCarlsen.

2004 (500 000 böcker)

Ensamast i världen av Magda Eggens och Tord Nygren. Rabén & Sjögren.

Kråke på brandstationen av Marie Bosson Rydell och Jessica Lindholm. Gleerups Utbildning.

Kråkes lekbok av Marie Bosson Rydell och Jessica Lindholm. Gleerups Utbildning.

Pappa är sjuk, sa Lilla Spöket Laban av Inger och Lasse Sandberg. Rabén & Sjögren.

Pappa polis av Laura Trenter, inläst av henne själv i ljudboksversion. Pan Hörböcker.

Julian och Jim av Laura Trenter, inläst av henne själv i ljudboksversion. Pan Hörböcker.

2003 (1 miljon dataspel)

Dataspel om lek och lärande.

2002 (1 miljon dataspel)

Dataspel om lek och lärande.

2001 (1,2 miljoner böcker)

ABC av Lennart Hellsing och Poul Ströyer. Rabén & Sjögren.

Mamma Mu gungar av Jujja och Thomas Wieslander och Sven Nordqvist. Natur & Kultur.

I morgon när kriget kommer av John Marsden. BonnierCarlsen.

Sanning eller konsekvens av Annika Thor. BonnierCarlsen.

Sixten av Ulf Stark. BonnierCarlsen.

FÖRFATTAR - OCH ILLUSTRATÖRSBESÖK PÅ RESTAURANGER

Inför 10-årsjubileet av Bok Happy Meal sökte Läsrörelsen bidrag – och beviljades – från Statens kulturråd för att kunna *genomföra besök av barnboksförfattare och illustratörer på*

USSE
SH/ML
JH or PRS
GHI⁹

McDonald's restauranger. Detta gjorde vi i nära kontakt med Regionbibliotek Örebro-Västmanland, ett av de regionbibliotek som har visat stort intresse för att samarbeta med Läsrörelsen. Vår tanke var att arbeta läsfrämjande i anslutning till Bok Happy Meal genom att ordna besök av författare och illustratörer på McDonald's restauranger i länen. Något som vi menade var intressant för Läsrörelsen och för biblioteken. Målet för projektet var en fördjupning som både kunde leda till större intresse för läsning av barnböcker i allmänhet och till besök av nya grupper på biblioteken.

Målgruppen var föräldrar och barn i åldrarna tre till åtta år som kom till restaurangerna under författar-/ illustratörsbesöken. Men även andra som mor- och farföräldrar, personal knuten till bibliotek, barnavårdscentraler, förskolor och grundskolor, restaurangernas egen personal och media.

Under Läsrörelsens första år samarbetade vi intensivt med läns- och folkbiblioteken, ett samarbete som aktualiserades genom samarbetet med Regionbibliotek Örebro-Västmanland hösten 2011.

De tre parterna Läsrörelsen, Regionbibliotek Örebro-Västmanland och McDonald's arbetade gemensamt med författar- och illustratörsbesöken. För projektledningen stod Läsrörelsen. Det stora arbetet med att planlägga författar- och illustratörsbesöken skedde efter sommaren och besöken spreds ut under Bok Happy Meal-perioden, som 2011 var den 7 oktober – 3 november. Besöken bokades och arrangerades av Läsrörelsen och var enbart med svenska upphovsmän (sedan 2010 är Bok Happy Meal som vi redogjort för nordiskt). Vi vände oss även till författare och illustratörer som varit med tidigare år, detta p.g.a. att några av årets upphovsmän inte längre är livet. I några fall tillfrågade vi även flera att medverka vid samma tillfälle.

Efter diskussioner med McDonald's centralt beslöts att arbeta med 11 av de 13 restaurangerna i länen. De två restauranger som inte ingick i projektet visade sig sällan ha besök av barnfamiljer.

Dagar, tider, författare/ illustratör och orter:

8 oktober kl. 12.00, Ulf Stark på McDrive i Köping.

8 oktober kl. 14.00, Ulf Stark på McDrive i Arboga.

15 oktober kl. 12.00, Johanna Hellsing på McDrive i Västerås.

15 oktober kl. 13.30, Johanna Hellsing på Instore i Västerås.

15 oktober kl. 15.00, Johanna Hellsing på McDrive i Västerås (annan adress än kl. 12.).

22 oktober kl. 12.00, Sara Lundberg på McDrive i Karlskoga.

22 oktober kl. 15.00, Sara Lundberg på Instore i Örebro.

23 oktober kl. 12.00, Sara Lundberg på Instore i Örebro (annan adress än kl. 15 dagen innan).

23 oktober kl. 15.00, Sara Lundberg på McDrive i Kumla.

30 oktober kl. 12.00, Ulf Stark på McDrive i Örebro.

30 oktober kl. 14.00, Ulf Stark på McDrive i Örebro (annan adress än kl. 12.).

Totalt var 16 ”medverkande” inplanerade. Författaren Lennart Hellsing skulle uppträda två gånger tillsammans med sin dotter musikpedagogen Johanna Hellsing, men blev sjuk.

Johanna Hellsing tog de två passen själv och ytterligare ett pass. Författaren Stefan Casta

Handwritten signatures and initials:
VSE
SAH
MH
ex
PMS
10
GHI

skulle uppträda fyra gånger tillsammans med illustratören Sara Lundberg, men fick förhinder. Sara Lundberg tog de fyra passen själv.

Eventen med besök ute på restaurangerna var under fyra helger i oktober. Trots att det blev färre medverkande ute på restaurangerna fungerade det relativt bra. Bibliotekarier och McDonald's informatör var med vid alla tillfällen.

Illustratören Sara Lundberg (En Blommas liv) *skrev en kort rapport* från sin medverkan på restaurangerna:

”Mottagandet på restaurangerna var varierande, men i stort sett bra och välkomnande. Vissa hade satt upp affischen vissa inte. Det var verkligen olika från plats till plats. Det blev så att jag satt och ritade med en massa ungar. Fick några fina möten, som jag aldrig glömmer och jag hoppas de inte heller glömmer. Bibliotekarierna gick runt och spred info om biblioteken. I det stora hela var det ett intressant uppdrag.”

Johanna Hellsing skrev:

”Det gick över förväntan i Västerås. Christina Stenberg och jag hade en trevlig dag och programmet blev väl mottaget på alla ställena. Barnen kunde vara med bäst och mest på de stora McDrive- ställena. Där var det mycket folk och flera fotbollslag med barn i 12-13 årsåldern – för de hade nån fotbollscup just den här dan. Restaurangen mitt i stan hade två våningar så där blev det mer som en konsert där jag stod på en glasbalkong och spelade. Det var verkligen tur att de hade ordnat dit en sånganläggning – annars hade det inte fungerat. På sista stället kom ägaren förbi och han var väldigt entusiastisk och sa att jag var välkommen tillbaka. En person skickade med en bok (Här dansar Herr Gurka) i ett frankerat kuvert som Lennart signerade igår.”

McDonald's centralt var mycket intresserade av och hade även efterfrågat medverkan av författare och illustratörer på restauranger runt om i landet. När vi ansökte om medel för att tillsammans med biblioteken kunna genomföra detta i två län mottogs det mycket positivt av McDonald's. När det senare skulle förankras hos franchisetagarna för de olika restaurangerna blev det en omständlig process som gjorde att besluten om vilka restauranger som skulle medverka drog ut på tiden. Det ledde till att biblioteken i sin tur fick allt för kort tid på sig för att kunna genomföra de olika evenemang på det sätt som de önskat och som vi talat om.

Författaren Ulf Stark som medverkat ett annat år på några restauranger upplevde också att det var svårare att nå fram till barnfamiljerna denna gång.

Samtliga inblandade la ner ett stort arbete på att få till författar- och illustratörsbesök. **Men vi kan konstatera att det unika läsförmedlande arbetet är att barn- och bilderböcker ingår i Happy Meal.** Något som vi fortsätter med och som är McDonald's mest efterfrågade Happy Meal, år efter år. Kommande år är det troligen bättre att dels biblioteken arbetar direkt med restaurangerna med att informera om vilka andra titlar som finns av respektive upphovsman - något som gjordes 2001, det första året med Bok Happy Meal - dels försöka locka den restaurangbesökande barnfamiljen till ett författarmöte på biblioteket.

Det goda samarbetet med Regionbibliotek Örebro-Västmanland fortsätter, men i andra former, se projektet BERÄTTA, LEKA, LÄSA.

Från Läsrörelsen arbetade: Elisabet Reslegård, ordförande och projektledare. Marianne von Baumgarten-Lindberg, styrelseledamot och barnboksexpert. Siv Hågård, styrelseledamot och

JSSE
SH/LL
11
ZUK
GTH
BOS
en

bibliotekskonsulent. Barbro von Schoenberg, styrelsedamot och redaktör. Maja Höglund, assistent. Jessica Bab Bonde, kommunikatör. **Från Regionbibliotek Örebro-Västmanland;** Peter Alsbjer, länsbibliotekarie. Sylvia Blomberg, utvecklingsledare barnbibliotek. Christina Stenberg, bibliotekskonsulent. **Från McDonald's;** Ulrika Kindvall Wåreus projektledare och Sara Jansson, informatör.

Ett pressmeddelande togs fram om det inledda samarbetet mellan Läsrörelsen och Regionbibliotek Örebro-Västmanland. Det resulterade i en stor artikel i Biblioteksbladet och stora artiklar i Karlskoga-Kuriren och Karlskoga Tidning (de senare bifogas) samt notiser i Arboga Tidning och Bärgslagsbladet.

PROJEKTET BERÄTTA, LEKA, LÄSA

Hösten 2008 ansökte och beviljades Läsrörelsen medel från Kulturdepartementet för att arbeta metodiskt med ett pilotprojekt som aktivt når föräldrar med kunskapen att **språkstimulans ska börja tidigt** och att bra barnböcker är en lustfylld start för ett fortsatt läsintresse. Målgruppen var riktigt små barn och deras föräldrar, i en inte allt för stor kommun. Läsrörelsen tillfrågade därför Strängnäs som under lång tid arbetat mycket medvetet via biblioteket med läsfrämjande bland barn.

Under 2009 arbetade Läsrörelsen tillsammans med utbildnings- och kulturkontoret i Strängnäs kommun med pilotprojektet **BERÄTTA, LEKA, LÄSA** som riktade sig till **alla barn upptill tre år och till deras föräldrar**. Förskolan och den öppna förskolan är utgångspunkten för ett genomtänkt språk- och läsfrämjande. Vi ville därför genom projektet medverka till att förskola och öppen förskola arbetar ännu mer intensivt med lekberättande, boklek och samtal i samverkan med föräldrarna.

Vid besök på biblioteket fick barnen en egen bok som gåva från Läsrörelsen. Tre bilderböcker fanns att välja mellan: *Här dansar Herr Gurka* av Lennart Hellsing och Poul Ströyer, *Hur gick det sen?* av Tove Jansson och *Kanel och Kanin dikter om kroppen* av Ulf Stark och Charlotte Ramel.

En pedagogisk skrift riktad till föräldrar i första hand men även till förskolepersonal producerades som lyfte fram vikten av tidig språkstimulans genom lek, berättande och läsande. Den pedagogiska skriften kom att bli en central utgångspunkt i projektet, något att behålla och komma tillbaka till, både som föräldrar och förskolepersonal.

För urval av böcker och framtagande av skriften svarade Marianne von Baumgarten-Lindberg.

Två inspirations- och fortbildningskonferenser, en under våren och en i början av hösten 2009 arrangerade för all förskolepersonal som arbetade med de minsta barnen i Strängnäs kommun. I konferenserna medverkade lektorn i didaktik Elisabeth Björklund, förskolläraren och litteraturpedagogen Susanna Ekström, musik- och bibliotekspedagogen Johanna Hellsing, författaren Ulf Stark och länsbibliotekskonsulenten Karin Zetterberg.

Handwritten signatures and initials:
DK, SH, ll, CTH, BJS, and a large 'USSE'.

Strängnäs bibliotek prioriterade barn upptill 3 år under hösten 2009 med barnteatrar, sagostunder och annat. Biblioteket utgick från gåvoböckerna för att också kunna erbjuda andra pedagogiska hjälpmedel till förskolorna.

KOMMENTARER, PILOTPROJEKTET BERÄTTA, LEKA, LÄSA

När vi hösten 2010 redovisade pilotprojektet BERÄTTA, LEKA, LÄSA

till Kulturdepartementet konstaterade vi:

”Inom Läsrörelsen ville vi arbeta metodiskt med ett projekt där vi aktivt kunde nå föräldrar med kunskapen att språkstimulans ska börja tidigt och att bra barnböcker är en lustfylld start för ett fortsatt läsintresse. Vi hoppades att barn, föräldrar och förskolepersonal skulle hitta fram till allt som litteraturen och biblioteken kan erbjuda. Samarbetet skulle ske genom förskolor, öppna förskolor och bibliotek och utgå från familjen. Till detta skulle också andra kulturaktiviteter kopplas riktade till små barn. ***Ett projekt som om det utföll väl kunde vidareutvecklas runt om i landet under kommande år. Allt detta tycker vi att vi har uppnått.*** När vi kommer att arbeta i nya kommuner finns det ***delar som bör justeras.***

I pilotprojektet vände vi oss till alla förskolor och öppna förskolor i Strängnäs kommun. Ingen intresseanmälan togs in – vilket vi i Läsrörelsens övriga projekt alltid har gjort – utan vi utgick från att alla avdelningar inom förskolan skulle vara mycket intresserade, vilket de också var men det gick inte att ställa krav på avdelningarna eftersom de inte deltog på frivillig basis.

I det fortsatta projektet anser vi att en ***intresseanmälan*** är grundläggande. ***En kontaktperson ska utses och anmälas*** från varje avdelning som deltar i projektet. Kontaktpersonen uppdrag i projektet är att hålla kontakt med föräldrar och bibliotek och indirekt med Läsrörelsen.

Hon/han ska delta i arbetet med projektet och dokumentera vad som sker med barnen under den process som pågår och även tala med föräldrarna om detta. ***Kontaktpersonen ska delta i de bägge halva konferensdagarna***, gärna tillsammans med någon annan från personalgruppen. Det får inte bli en rättvisefråga att alla ska delta i någon konferens utan det måste ses som en sammanhängande utbildning som sedan delges de övriga i personalgruppen. Hon/han ska informera föräldrarna om projektet och inspirera dem till högläsning, berättande och till att besöka biblioteket. ***Kontaktpersonen ska genomföra den slutliga utvärderingen*** och – om det behövs – delta i de intervjuer som görs.

Från projektet sida ska det tydligare ***klargöras att det är ett utbildningsprojekt.*** Det ska klargöras att projektet handlar om ***närläsning för och med små barn.*** En tydligare och mer ***detaljerad presentation av projektet*** ska göras vid den första av de två konferensdagarna.

Två halva konferensdagar visade sig vara mer lämpligt än en heldag. Detta av två skäl, dels var det svårt för personal inom barnomsorgen att avsätta en hel dag. Dels kan en fördjupning ske från den första till den andra konferensen. I konferenserna varvas teoretiska och konkreta inslag.

ER
US SE
SA JEL
2013
GT BK

Den pedagogiska skrift som togs fram har visat sig vara mycket uppskattad och kommer att i en smärre bearbetning utgöra ett grundmaterial i det fortsatta projektet.

I pilotprojektet ville vi locka föräldrar och barn till biblioteket genom att den bok som varje barn fick i gåva skulle hämtas på biblioteket. Det fungerade inte alltid. ***I det fortsatta projektet bör böckerna istället hämtas av föräldrarna i den egna förskolan.*** I anslutning till överlämnandet av boken förklarar pedagogerna meningen med projektet.

Om möjligt är det bra om barnbibliotekarier kan gå ut och presentera projektet för föräldrarna i en stor förskola eller i flera mindre närliggande förskolor.

Medel bör avsättas i projektet så att den skriftliga utvärderingen kan kompletteras med längre intervjuer. Erfarenheten visar att utbildningsnivån är skiftande. I småbarnsgrupperna finns barnskötare, förskollärare och utbildad personal. Det finns en ovana och ett motstånd bland delar av förskolepersonalen att uttrycka sig i skrift och många har där avstått från att besvara enkäten. Trots detta säger många muntligt, av dem som inte svarat, att de blivit inspirerade av projektet.

Av enkätsvaren kan vi också avläsa ett klart samband mellan deltagande vid inspirations- och fortbildningskonferenserna och benägenheten att dokumentera arbetet med barnen på ett varierat och systematiskt sätt.

Utvärderingen genom enkätsvar och intervjuer visar att en överväldigande majoritet är ***mycket nöjda eller nöjda*** med skriften, konferenserna och biblioteksinsatserna. Bibliotekets bokdrama har uppskattats av alla som haft möjlighet att delta. Dåliga kommunikationer och personalbrist hindrar många gånger ett biblioteksbesök.

Slutligen vill vi från Läsrörelsens sida säga att samarbetet med Strängnäs kommun har varit mycket givande. Vi har därför bett den arbetsgrupp som funnits från kommunen att utgöra en referensgrupp i det fortsatta projektet. Något som de har tackat ja till.”

Sakkunniga i pilotprojektet *BERÄTTA, LEKA, LÄSA* var barnboksexperten Marianne von Baumgarten-Lindberg och Susanna Ekström, litteraturpedagog och tidigare universitetsadjunkt inom lärarutbildningen med huvudsaklig inriktning mot förskolan. Bägge sitter i Läsrörelsens styrelse.

Projektledare var Elisabet Reslegård.

UTVIDNING AV PROJEKTET

Pilotprojektet BERÄTTA, LEKA, LÄSA utföll väl och Läsrörelsen sökte därför bidrag – och beviljades – från Statens kulturråd för en förstudie till en utvidgning av projektet i alla 22 kommuner i Örebro- och Västmanlands län och för att ta fram en genomarbetad ansökan till Allmänna arvsfonden under 2012. Detta planerades tillsammans med Regionbibliotek

OK
2013 SE
14 SH/KL
GTH BK

Örebro-Västmanland och kom under 2011 att även omfatta Sörmlands län och då i samarbete med Länsbibliotek Sörmland. **Totalt omfattar projekteringen 31 kommuner.**

En styrgrupp med Läsrörelsens projektledare och länsbibliotekarierna från respektive Örebro- och Västmanlands län och Sörmlands län har tillsatts liksom en arbetsgrupp och en referensgrupp, se nedan.

Arbetet kommer att redovisas under 2012 med siktet inställt på en igångsättning av projektet i de 31 kommunerna hösten 2013. Projektet beräknas pågå till och med våren 2015.

STYRGRUPP

Elisabet Reslegård, ordförande Läsrörelsen, projektledare BERÄTTA, LEKA, LÄSA

Peter Alsbjer, länsbibliotekarie Regionbibliotek Örebro-Västmanland

Anneli Reinhammar, länsbibliotekarie Länsbibliotek Sörmland

ARBETSGRUPP

Elisabet Reslegård, Läsrörelsen

Susanna Ekström, litteraturpedagog, f.d. universitetsadjunkt SU, styrelsemedlem Läsrörelsen

Marianne von Baumgarten-Lindberg, barnboksexpert, styrelsemedlem Läsrörelsen

Peter Alsbjer, Regionbibliotek Örebro-Västmanland

Christina Stenberg, bibliotekskonsulent barn- och skolbibliotek, Länsbibliotek Västmanland

Sylvia Blomberg, utvecklingsledare bibliotek, barn/unga, Örebro läns landsting

Anneli Reinhammar, Länsbibliotek Sörmland

Ann Catrine Eriksson, bibliotekskonsulent Länsbibliotek Sörmland

REFERENSGRUPP

Christer Hermansson, kulturchef Strängnäs kommun

Alexandra Uhlmann Konjicija, barnbibliotekarie Mariefreds bibliotek, Strängnäs kommun

Pia Lenander, förskollärare Länna förskola, Strängnäs kommun

Ann Redlund, förskolechef Norbergs kommun

Pia Carlsson, bibliotekspedagog Norbergs kommun

Nicholas Haldosen, bibliotekarie/processledare Örebro kommun, Kultur och medborgarförvaltningen

Karin Zetterberg, bibliotekschef Kultur- och fritidsförvaltningen, Eskilstuna stadsbibliotek

Ewa Kollberg, f.d. konsulent Regionbiblioteket Västra Götaland

DE NYA SVENSKARNA

*Det omfattande projektet **De nya svenskarna** är ännu inte avslutat och redovisas därför utförligt. Ytterligare information om de olika delarna finns i föregående årsberättelser.*

Med utgångspunkt från att Sverige har förvandlats från ett stort utvandrarsland till ett stort invandrarsland arbetade Lär för livet/Läsrörelsen fram projektet *De nya svenskarna* som bygger på **goda exempel** och utarbetade metoder kring integration och lärande.

OK
US SE
SH
15
GH BKS

I projektet har olika delprojekt ingått. Ett är det stora **ljudboksprojektet** med Astrid Lindgrens egen inläsning av "Mio min Mio" som 1 300 barn i 42 förskoleklasser - i de 12 invandrartätaste kommunerna - arbetade med och fick som en personlig gåva. 18 gästpedagoger rekryterades till projektet. Ett annat projekt var **Små barns värdegrund** som genomfördes i nära samarbete med Forum för levande historia. Till grund för det senare projektet låg boken *Ensamast i världen*. En bok som också ingick Bok-Happy Meal på McDonald's hösten 2004.

Projektet *De nya svenskarna* fick till att börja med stöd av Tjänstemännens bildningsverksamhet/TBV. En inventering av **goda exempel** på integration och lärande gjordes. Exempel som tog upp det faktum att många av de nya svenskarna är mycket välutbildade men kan ha svårt att komma in i det svenska samhället och andra exempel som visade att det går att via annorlunda lärformer förmedla kunskap och lärande och en delaktighet i arbetslivet till människor som i grunden har en låg utbildning. Ett exempel var *Kunskapsutveckling för somalier i Rinkeby*. Under den inledande fasen 2004 arrangerades **två konferenser** och **skriften** *Möten – en inspirationsbok om integration* med 13 reportage togs fram i samarbete med Gleerups Utbildning.

En **reaktionsgrupp** bildades med personer med stor kunskap om integration. Gruppen bestod av företagaren Imran Ahmad, forskningsledaren Nihad Bunar, författaren Dilsa Demirbag-Sten, filmregissören Agneta Fagerström Olsson, universitetsadjunkten Qarin Franker, bokförläggaren Massood Mafan, dåvarande riksdagsledamoten Nyamko Sabuni och läraren Sonia Sherefay.

LJUDBOKSPROJEKTET MIO MIN MIO, BAKGRUND

När vi närmade oss det svårbemästrade projektet *De nya svenskarna* var det varit en självklarhet för oss att även små barn skulle ingå i projektet. Den allt mer etablerade **ljudboken** var och är här en stor tillgång i arbetet med de nya svenskarna, till skillnad från den stora mängd av talböcker som av upphovsrättsliga skäl inte finns att tillgå för invandrare utan enbart för människor med olika funktionshinder. Vi ansökte därför om medel från Allmänna arvsfonden för att göra ett ljudboksprojekt, med Astrid Lindgrens egen inläsning av *Mio min Mio*. Hypotesen var att det i hög grad går att lyssna sig till ett språk.

ARBETET MED LJUDBOKSPROJEKTET MIO MIN MIO

Både bland förskollärare i den ordinarie personalen och bland gästpedagogerna fanns reaktioner på valet av *Mio min Mio*, att det språkligt och tematiskt var en för avancerad bok för barn i förskoleklasser. Efter upptakten på Gällöfsta Herrgård & Konferens, där Susanna Ekström och Fia Andersson kom med förslag på hur arbetet med boken kunde läggas upp blev gästpedagogerna övertygade om att det gick att genomföra. De inspirerades att på olika sätt närma sig berättelsen och använda sig av text, bild och ljud. När de sedan kom ut i klasserna lyckades de få med sig personalen på samma sätt.

"Vi trodde att det skulle bli alldeles för svårt för våra 6-åringar med denna bok. Språket är svårt och mycket poetiskt och innehållet är så starkt med kampen mellan det goda och det onda men eftersom vi hade sagt ja skulle vi naturligtvis genomföra det."

Så fel vi hade!! Språket är svårt och innehållet är starkt och tack vare det

OK
JSE
16
SH
GHB

fascinerades inte bara barnen och vi lärare av sagan utan även syskon och föräldrar som lyssnade hemma. Språkträningen fick stor genomslagskraft med hjälp av ljudboken,”

(En av lärarna som deltog i projektet)

HUR TILLÄGNAR MAN SIG ETT NYTT SPRÅK?

Under arbetet med de olika delarna av projektet *De nya svenskarna* kändes det allt viktigare att närma sig frågan *Hur tillägnar man sig ett nytt språk?* Vi tänkte oss då från många olika utgångspunkter och olika bakgrund som kön, ålder och social tillhörighet men även utifrån Läsrörelsens ursprungstanke med tillgången till ett språk som en grundläggande demokratisk rättighet.

En inventering gjordes under 2005 av personer med olika erfarenheter inom området – forskare och andra – och över organisationer och myndigheter som borde ingå i projektet.

LJUDBOKSPROJEKT FÖR BARN OCH VUXNA

Den allt mer etablerade ***ljudboken*** är enligt vår mening en stor tillgång för de nya svenskarna.

Resultatet i de förskoleklasser som arbetade med ljudboken av *Mio min Mio* menade vi var så intressant att det borde få en fortsättning under 2006 när barnen gick i årskurs 1 och 2.

Vi räknade realistiskt med att pedagogerna borde ha en möjlighet att arbeta i 40 av klasserna, d.v.s. i två tredjedelar av de grupper som deltog i den första omgången. Denna gång var tanken att de skulle arbeta 15 timmar med barnen och 25 timmar med förberedelser, samtal med barnens lärare, reflektion och utvärdering. Totalt 40 timmar per grupp.

Vi menade också att arbetet med ljudböcker är ett effektivt sätt att lära sig språket för ***vuxna nya svenskar***. I denna del samarbetade vi med Bonnier Audio och valde tillsammans med dem ut ett litet urval med inte alltför komplicerade skönlitterära böcker av författare som har ett ***bra språk*** och där böckerna är inlästa av skådespelare med ett tydligt uttal.

Vi erbjöd ***SFI-klasser i Stockholm, Göteborg och Malmö*** att delta i projektet. Efter intresseanmälan valde vi ut fyra klasser i Stockholm och två i vardera Göteborg och Malmö. Totalt blev det 200 elever. Varje elev fick en ljudbok som personlig gåva.

Pedagoger med vana att arbeta med ljudböcker har deltagit i lärarinstruktioner och funnits som bollplank för lärarna. Arbetet kommer också att sammanfattas i en skrift.

En ***intern konferens*** inför det fortsatta arbetet med *Mio min Mio* anordnades våren 2006.

Våren 2006 arrangerades också projektets inledande ***konferensen*** *Hur tillägnar man sig ett nytt språk?* – *En konferens om nya svenskars möjligheter att göra svenska språket till sitt i samverkan med Myndigheten för skolutveckling och Lärarförbundet*. Med konferensen ville vi lyfta fram goda exempel på språkutvecklingsarbete och framtidens lösningar för språkinläring. Vi samlade forskare inom pedagogik och svenska som andraspråk, visionärer kring nya hjälpmedel för språkundervisning, lärare och skolledare med erfarenhet av språkutvecklingsprojekt samt skribenter och opinionsbildare vilka själva erövat svenskan

ex
JUK URSE
SH ll
GH MS

som andraspråk. Alla medverkande har olika infallsvinklar till frågan om hur tillgången till ett språk ska kunna göras till en självklarhet för alla invånare i Sverige.

Två citat från gästpedagoger som arbetat med Mio min Mio under fas 1:

"Ju svagare barnen var språkmässigt, desto tydligare kunde man se positiva effekter. Lärarna förvånades!"

"Barnen har vågat och kunnat göra fantastiska sagor tillsammans och det är en viktig del av barns språkutveckling."

Sakkunniga i barndelen av ljudboksprojektet fas 1 och 2 är Fia Andersson och Susanna Ekström – vid institutionen för individ, omvärld och lärande vid Lärarhögskolan i Stockholm.

Sakkunniga i SFI-delen är Lena Hult, utbildningsledare på Västerorts Vuxengymnasium i Tensta och Maria Öhman och Lisa Högborg som bäge, som lärare på olika gymnasieprogram i Luleå och i lärarfortbildningar arbetat med att stärka skönlitteraturens roll i undervisningen.

Projektledare för *De nya svenskarna* och de olika underprojekten är Elisabet Reslegård.

Arbetet med *De nya svenskarna* drivs med bidrag från Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond, som beviljades under 2005. Både ljudboksprojektet för barn och ljudboksprojektet för vuxna kommer att redovisas under 2012.

Citat från de sakkunniga för ESF-projekt:

"Trots alla svårigheter är det roligt att inblandade pedagoger verkar positiva till att använda ljudböcker och skönlitteratur vid språkinläring."

"Vi är imponerade av lärarnas arbete och förmåga att inspirera eleverna och hitta positiva bitar att utveckla trots alla hinder. Detta gäller för alla utvärderingar vi läst. De har också alltid hittat intressanta och innovativa lösningar på problemen."

MEDIA BEVAKNING

Under 2011 hade Läsrörelsen ca 110 inslag i press, radio och tv.

ANSLAG OCH MEDEL

Under 2011 har nya medel kommit från Havi Logistics/Svenska McDonald's på 1,826 mkr och från Statens kulturråd på 200 tkr. Projekt har också fortsatt att bedrivas med medel som under 2005 beviljades av Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond (1,315 mkr).

Till detta kommer varor och tjänster i olika former.

DK
BR
USSE
SH
18
Gt

SAMARBETSPARNERS SEDAN 2002, TOTALT 112

ABF, Aktiva Skolföräldrar, Alfabet, Apec, Arctic Paper Sverige, Aschehoug & co, Berghs förlag, Bilda förlag, Bok & Bibliotek, Bonnier Audio, Bonnier Carlsen, BRIO, Bromma tryck, B Wahlströms förlag, Cappelen Damm, Cirkus Cirkör, Clowner utan gränser, Creator Momentum, Dar Al-Muna, En bok för alla, Folkuniversitet i Göteborg, Forum för levande historia, Forlaget Carlsen, Friends, Fryshuset, Förbundet funktionshindrade med läs- och skrivsvårigheter/FMLS, Författarcentrum, Föräldraföreningen för dyslektiska barn/FDB, Gleerups Utbildning, Gröna Lund, Gyldendal, Gyldendal Norsk Forlag, Gymnastikförbundet, Gällöfsta Herrgård & Konferens, Göteborgs filmfestival, H. C. Andersen 2005 Fonden, Hjälpmedelsinstitutet, Insamlingsstiftelsen Dyslexifonden, Internationella Vetenskapsfestivalen, IPA Sweden, JC Decaux, Jerringfonden, JP Screen & Offset, Junibacken, Kungsträdgården, Leo Burnett Interactive, Liber, Lunarstorm, Länsbiblioteken och folkbiblioteken, Lärarförbundet, McDonald's Danmark A/S, McDonald's Oy Finland, McDonald's Norge A/S, Moderna Museet, Musikmuseet, Mäkelä, Nationalencyklopedin, Nationella skolbiblioteksgruppen, Naturhistoriska riksmuseet, Natur & Kultur, Nobelmuseet, Nordiska museet, Nørhaven Book A/S, Opal, Pan Hörböcker/Norstedts Audio, Rabén & Sjögren Bokförlag, Riksställningar, Rolf & Co, Rädda Barnen, SAF/Stiftelsen för förvaltning av Sveriges Allmänna Folkskolläraryrkesförenings tillgångar, Scandlog, Skolforum, Skolverket, SL, SOL Network, Specialpedagogiska Institutet, Statens kulturråd, STIGA, Stockholms 4H-gårdar, Stora Enso, Svenska barnboksinstitutet, Svenska Förläggareföreningen, Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, Svenska Institutet, Svenska McDonald's AB, Svensk Biblioteksforening, Svenska Dyslexiföreningen, Sveriges författarfond, Sveriges författarförbund, Tammi, TBV, Tiden, Tidningen Förskolan, Tidningsutgivarna, TPB, Tre Sandberg, Uitgeverij Hoogland & Van Klaveren, UR, Utbildningsdepartementet, Vasamuseet, Vetenskapsrådet, Visit Denmark, WSOY, VTAB, Wassbergs och Örebro Bokmässan.

Under de första åren hade Föreningen Läsrörelsen 119 samarbetspartners, se årsredovisningen för 2001, www.lasrorelsen.nu

UTVÄRDERING AV LÄSRÖRELSEN

En utvärdering av Läsrörelsens hela verksamhet från första projektering och planering fram t.o.m. 2008 blev klar under 2009. Den gjordes av Gunnel Stenqvist – med gedigen erfarenhet från andra utvärderingar – med bidrag från Stiftelsen framtidens kultur. Utvärderingen med titeln *Läsrörelsen och läsfrämjande. Utvärdering och förslag* finns att beställa från Läsrörelsens kansli (ISBN 978-91-633-5598-1).

DTK ex
Zor
G+ SSE
19 SA JJ

RESULTATRÄKNING	Not	2011	2010
Rörelsens intäkter			
lanspråktaga anslag och medel	1	2 040 499	1 912 270
Medlemsavgifter		4 200	4 000
		2 044 699	1 916 270
Rörelsens kostnader			
Personalkostnader	2	-83 659	-47 460
Projektrelaterade kostnader		-1 749 663	-1 661 298
Lokalkostnader		-30 540	-23 988
Kontorskostnader		-34 147	-44 742
Reklam/information		-50 097	-40 402
Övriga kostnader	3	-96 347	-98 357
		-2 044 453	-1 916 247
Rörelseresultat		246	23
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter		0	0
Räntekostnader		-246	-23
ÅRETS RESULTAT		0	0

Druck
B28
USSE
G+1 84/20
20

BALANSRÄKNING

Not

2011-12-31

2010-12-31

TILLGÅNGAR**Omsättningstillgångar****Kortfristiga fordringar**

Beviljade ej rekviderade anslag och medel

0

0

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

0

10 521

Övriga fordringar

30 562

1 041

30 562**11 562****Kassa och bank**

633 721

732 293

Summa omsättningstillgångar**664 283****743 855****SUMMA TILLGÅNGAR****664 283****743 855**

DRK OK
DRS
VS SE
G+1 SA MU
21

BALANSRÄKNING

Not

2011-12-31

2010-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER**Eget kapital****Fritt eget kapital**

Årets resultat

0

0

Summa eget kapital

0

0

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

114 216

44 515

Beviljade ej förbrukade anslag och medel

1

419 065

433 284

Övriga kortfristiga skulder

17 042

47 474

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

4

113 960

218 582

Summa kortfristiga skulder**664 283****743 855****SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER****664 283****743 855****POSTER INOM LINJEN**

2011-12-31

2010-12-31

Ställda säkerheter

Inga

Inga

Ansvarsförbindelser

Inga

Inga

22
SH

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

De redovisningsprinciper som är tillämpade överensstämmer med Årsredovisningslagen samt rekommendationer och uttalanden från Bokföringsnämnden.

Följande värderings- och omräkningsprinciper har tillämpats i årsredovisningen:

Fordringar

Fordringar är redovisade till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Not 1 Anslag och medel från samarbetspartners

Beviljade ej förbrukade anslag och medel 2010-12-31		433 284
Beviljade anslag och medel 2011:		
Statens Kulturråd	200 000	
Havi Logistics/McDonald's	1 826 280	2 026 280
lanspråktaget 2011		-2 040 499
Beviljade ej förbrukade anslag och medel 2011-12-31		419 065

Not 2 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

Medelantalet anställda med fördelning på kvinnor och män uppgår till	2011	2010
Kvinnor	1	1
Män	0	0
Totalt	1	1
Löner och ersättningar uppgår till		
Övriga anställda	63 600	40 960
Totala löner och ersättningar	63 600	40 960
Sociala avgifter enligt lag och avtal	20 059	6 500
Pensionskostnader	0	0
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	83 659	47 460

GK
 BMS
 VSSE
 SH
 23

Föreningen Läsrörelsen
Org.nr. 802408-4033

Not 3 Uppllysning om revisorns arvode och kostnadsersättning	2011	2010
Raccoon Revision AB revisionsuppdrag	10 000	16 500
Raccoon Revision AB övriga uppdrag	13 125	14 750
	23 125	31 250

Not 4 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2011-12-31	2010-12-31
Upplupna löner	41 800	92 560
Upplupna sociala kostnader	13 135	59 573
Övriga poster	59 025	66 449
	113 960	218 582

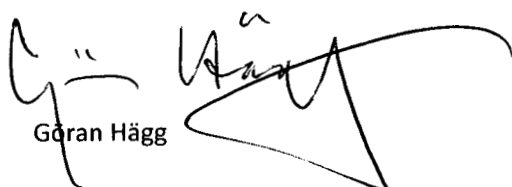
Stockholm 2012-06-18

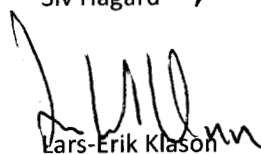

Elisabet Reslegård
Ordförande

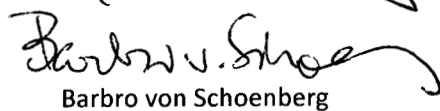

Marianne von Baumgarten-Lindberg

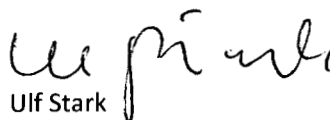

Susanna Ekström

Siv Hågård

Göran Hägg

Lars-Erik Klason

Barbro von Schoenberg

Ulf Stark

Min revisionsberättelse har avgivits 2012-06-18

Margareta Tell
Auktoriserad revisor

Raccoon Revision AB

REVISIONSBERÄTTELSE

**Till föreningsmötet i Föreningen Läsrörelsen
Organisationsnummer 802408-4033**

Rapport om årsredovisningen

Jag har reviderat årsredovisningen för Läsrörelsen för år 2011.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även reviderat styrelsens förvaltning för år 2011.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

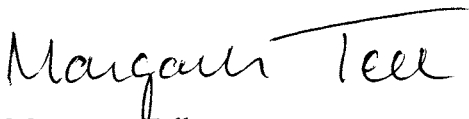
Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Uttalande

Jag tillstyrker att föreningsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 18 juni 2012

Margareta Tell
Auktoriserad revisor